

מסכת יבמות

פרק יב

א. מצות חליצה בשלשה דינים, ואפלו שלשתן הדיוטות. חליצה
במנעל, חליצתה כשרה. באנפילין, חליצתה פסולה. בסנדל שיש
לו עקב, כשר. ושאין לו עקב, פסול. מן הארכבה ולמטה, חליצתה
כשרה. מן הארכבה ולמעלה, חליצתה פסולה:

ב. חליצה בסנדל שאינו שלו, או בסנדל של עץ, או בשל שמאל
בימין, חליצתה כשרה. חליצה בגדול שהוא יכול להלוך בו, או
בקטן שהוא חופה את רב רגלו, חליצתה כשרה. חליצה בליה, או
חליצתה כשרה, ורבי אליעזר פוסל. בשמאל, חליצתה פסולה,
ורבי אליעזר מכשיר:

ג. חליצה ורקקה, אבל לא קראה, חליצתה כשרה. קראה ורקקה,
אבל לא חליצה, חליצתה פסולה. חליצה וקראה, אבל לא רקקה,
רבי אליעזר אומר, חליצתה פסולה. רבי עקיבא אומר, חליצתה
כשרה. אמר רבי אליעזר, ככה יעשה (דברים כה), כל דבר שהוא

מַעֲשֵׂה, מַעֲכָב. אָמַר לוֹ רַבִּי עֲקִיבָא, מִשֵּׁם רֵאֵיהּ, כִּכָּה יַעֲשֶׂה לְאִישׁ,
כָּל דְּבַר שֶׁהוּא מַעֲשֵׂה בְּאִישׁ:

ד. הַחֵרֵשׁ שֶׁנִּחְלַץ וְהַחֵרֶשֶׁת שֶׁחִלְצָה, וְהַחֹלְצָת לְקָטָן, חִלְצָתָהּ
פְּסוּלָה. קָטָנָה שֶׁחִלְצָה, תִּחְלַץ מִשְׁתַּגְּדִיל. וְאִם לֹא חִלְצָה, חִלְצָתָהּ
פְּסוּלָה:

ה. חִלְצָה בְּשָׁנִים, אוֹ בְּשִׁלְשָׁה, וְנִמְצָא אֶחָד מֵהֶן קָרוֹב אוֹ פְּסוּל,
חִלְצָתָהּ פְּסוּלָה. רַבִּי שְׁמַעוֹן וְרַבִּי יוֹחָנָן הַסַּנְדֵּלָר מְכַשִּׁירִין. וּמַעֲשֵׂה
בְּאֶחָד שֶׁחִלַּץ בֵּינוֹ לְבֵינָה בְּבֵית הָאֲסוּרִין, וּבֹא מַעֲשֵׂה לְפָנֵי רַבִּי
עֲקִיבָא וְהַכְשִׁיר:

ו. מִצּוֹת חִלְצָה. בָּא הוּא וַיִּבְמְתוּ לְבֵית דִּין, וְהָיוּ מַשִּׁיאִין לוֹ עֵצָה
הַהוֹגֶנֶת לוֹ, שֶׁנֶּאֱמַר, (דְּבָרִים כה) וְקִרְאוּ לוֹ זִקְנֵי עִירוֹ וְדִבְרוּ אֵלָיו.
וְהָיָא אוֹמְרָת, מֵאֵן יִבְמִי לְהַקִּים לְאַחֵיו שֵׁם בְּיִשְׂרָאֵל, לֹא אָבָה יִבְמִי.
וְהוּא אוֹמֵר, לֹא תִפְצְתִּי לְקַחְתָּהּ. וּבְלִשׁוֹן הַקֹּדֶשׁ הָיוּ אוֹמְרִים. וְנִגְזְרָה
יִבְמְתוּ אֵלָיו לְעֵינֵי הַזִּקְנִים וְחִלְצָה נַעֲלָה מֵעַל רַגְלוֹ וַיִּרְקָה בְּפָנָיו, רַק
הַנִּרְאָה לְדִינָם. וְעָנְתָה וְאָמְרָה כִּכָּה יַעֲשֶׂה לְאִישׁ אֲשֶׁר לֹא יִבְנֶה אֶת
בֵּית אֲחִיו, עַד כָּאֵן הָיוּ מִקְרִין. וּכְשֶׁהִקְרָא רַבִּי הֶרְקֵנוֹס תַּחַת הָאֵלָה
בְּכֶפֶר עֵיטָם וְגָמַר אֶת כָּל הַפְּרָשָׁה, הִתְזַקּוּ לְהִיּוֹת גּוֹמְרִין כָּל
הַפְּרָשָׁה. וְנִקְרָא שְׁמוֹ בְּיִשְׂרָאֵל בֵּית חֲלוּץ הַנֶּעֱל. מִצּוֹה בְּדִינָיו, וְלֹא

מַצֹּה בַתְּלִמִּידִים. רַבִּי יְהוּדָה אָמַר, מַצֹּה עַל כָּל הָעוֹמְדִים שָׁם
לוֹמַר, חֲלוּץ הַנֶּעֱל, חֲלוּץ הַנֶּעֱל, חֲלוּץ הַנֶּעֱל: